

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Tatiany Biednikovej v trestnej veci proti obvinenému **býv. nstržm. PZ S. M. pre prečin ublíženia na zdraví** podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/, písm. j/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. januára 2010 v Bratislave o dovolaní obvineného zo dňa 28. septembra 2009 proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. apríla 2009, sp. zn. 3 Tov/1/2009, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného býv. nstržm. PZ S. M. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Vojenský obvodový súd Prešov rozsudkom zo dňa 4. decembra 2008, sp. zn. 1T 8/2007, uznal obvineného býv. nstržm. PZ S. M. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/, písm. j/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 6. októbra 2006 v čase okolo 02.00 hod. viedol v ťažkom stupni opitosti s objemom etylalkoholu vo vydýchnutom vzduchu najmenej 1,02 mg/l (2,13 promile) osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 206, EČ: M., po ceste 111. triedy č. 050229 smerom od obce Budkovce na Michalovce, pričom v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2. písm. c/, ods. 3. písm. b/ a § 15 ods. 1 Zák. č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, sa plne nevenoval riadeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, viedol vozidlo bezprostredne po požití alkoholického nápoja a rýchlosť jazdy neprispôbil svojim

schopnostiam a vlastnostiam vozidla, v dôsledku čoho pred začiatkom obce Sliepkovce pri prechádzaní dvojitej zákruty prvej vpravo, v ľavotočivej zákrute nezvládol riadenie vozidla, zišiel vpravo mimo vozovku, kde narazil do dopravného značenia označujúceho začiatok obce, ako aj do kovovej rúry označníka plynu a následne po prejení priekopy prednou pravou časťou vozidla narazil do mostíka, pričom vozidlo sa následne vznietilo a uhorelo a následkom tejto nehody obč. M. V. utrpel zranenia - otras mozgu, trieštivú zlomeninu tela, ľavej ramennej kosti s posunom úlomkov, vykĺbenie pravej stehnovej kosti s odlomením zadnej hrany panvičky panvovej kosti, poškodenie vretenného nervu vľavo, priečnu zlomeninu tela ľavej vretennej kosti, popáleniny pravej dolnej končatiny III. stupňa 12 %, mnohopočetné tržné rany na krku a hlave a odreninu pravého stehna a ľavého kolena s celkovou dobou liečenia najmenej 5 mesiacov, obč. A. H. utrpel zranenia - zlomeninu XI. a XII. rebra vpravo, pomliaždenie ľavej obličky s mikroskopickou prítomnosťou krvi v moči. roztrhnutie členkovoilhlicového väzu pravého členka, tržnú ranu na hlave v temennej oblasti, pomliaždenie ľavého lakťa a odreninu v oblasti vonkajšieho členka vpravo s celkovou dobou liečby najmenej 8 týždňov, obč. M. V. utrpel zranenia - roztrhnutie ľavého laloka pečene, roztrhnutie ľavej pečenej žily, pomliaždenie ľavej obličky s mikroskopickou prítomnosťou krvi v moči a šok z krvácania a úrazu s celkovou dobou liečenia najmenej 3 mesiace a ďalej na vozidle Peugeot 206. EČ: M., vznikla celková škoda vo výške 248 142 Sk a na dopravnom značení vznikla škoda vo výške 2 500 Sk.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 37 písm. h/ Tr. zák. v spojení s § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť, aby podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd uložil obvinenému zákaz používania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody v takom rozsahu, ktorý by mu privodil hmotnostnú koncentráciu alkoholu vo vydychovanom vzduchu väčšiu ako 0,24 mg/l.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených A. H., bytom B., M. V., bytom B. a M. V., bytom B. s nárokmi na náhradu škody odkázal na občiansko súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obvinený a vojenský obvodový prokurátor, o ktorých Krajský súd v Trenčíne rozhodol uznesením zo dňa 28. apríla 2009, sp. zn. 3Tov/1/2009, tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako aj vojenského obvodového prokurátora zamietol ako nedôvodné.

vyššie citovanému uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne predchádzalo rozhodnutie vyššieho vojenského súdu Trenčín, ktorý uznesením zo dňa 13. mája 2008, sp. zn. 3 To 4/2008, podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Vojenského obvodového súdu v Prešove, sp. zn. 1T/8/2007, zo dňa 7. februára 2008, (ktorým bol obvinený S. M. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Vojenského obvodového prokurátora Prešov, č.k. OPv 287/06, zo dňa 19. marca 2007) a vec podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. apríla 2009, sp. zn. 3Tov/1/2009, podal obvinený býv. nstržm. PZ S. M. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. A. T. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., a to proti výroku, ktorým odvolací súd zamietol odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por., pretože je toho názoru, že bolo závažným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Ďalším dovolacím dôvodom v zmysle § 374 ods. 3 Tr. por. je aj konanie na súde prvého stupňa, nakoľko vytýkané pochybenia neboli odstránené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Obvinený v rozsiahlom písomne zdôvodnenom dovolaní podrobne rozobral všetky rozhodnutia vydané vo veci, analyzoval jednotlivé dôkazy, poukázal na pochybnosti v otázke,

či skutok spáchal obvinený. Argumentoval predovšetkým rozporami vo výpovediach svedkov a poškodených, ktoré v dovolaní podrobne rozobral, pričom vyslovil názor, že súd pochybil, keď v dôsledku namietaných rozporov nepostupoval v súlade s procesnou zásadou *in dubio pro reo*, teda v pochybnostiach v prospech obvineného.

Dovolateľ namietal postup Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, keď tento uznesením zo dňa 13. mája 2008 podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Vojenského obvodového súdu v Trenčíne a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, pričom prekročil svoju právomoc, keď udelil tomuto súdu záväzné pokyny, ako má hodnotiť dôkazy. Prvostupňový súd následne bez vykonania ďalších dôkazov rozhodol o vine dovolateľa. V tejto súvislosti poukázal dovolateľ na judikatúru R 608/2006 i nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 29. apríla 2008, sp. zn. I. US 608/2006, a vyslovil záver, že prvostupňový súd rozhodol v rozpore s ustanovením § 2 ods. 4, ods. 6, ods. 10 a ods. 12 Tr. por.

V ďalšom dovolateľ namietal postup súdu, ktorý napriek tomu, že obhajoba navrhla doplniť dokazovanie za účelom náležitého zistenia skutkového stavu, prvostupňový súd navrhnuté dôkazy nevykonal a odvolací súd tieto vady neodstránil.

Namietal tiež postup odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí, keď tento o odvolaní rozhodol len na základe prečítaných svedeckých výpovedí. Na základe takéhoto postupu si potom odvolací súd nemohol zostaviť ucelený a logický záver o vine, ktorý by nevzbudzoval oprávnené pochybnosti o objektívnosti takéhoto záveru.

Dovolateľ namietal tiež porušenie ustanovenia § 274 Tr. por. konaním Vojenského obvodového súdu, keď na hlavnom pojednávaní dňa 4. decembra 2008 samosudca prečítal uznesenie odvolacieho súdu a rovno pristúpil k vyhláseniu rozsudku bez toho, aby udelil obhajcovi a dovolateľovi slovo na záverečnú reč.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolateľ vyslovil záver, že sú splnené podmienky pre dovolanie v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. a § 374 ods. 3 Tr. por., a preto navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 386 Tr. por. vyslovil porušenie zákona konajúcimi súdmi v neprospech obvineného a zrušil napadnuté rozhodnutie a rozsudok súdu

prvého stupňa a podľa § 388 prikázal súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril Vojenský obvodový prokurátor písomným podaním zo dňa 30. októbra 2009. Mal za to, že Vyšší vojenský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 13. mája 2008 nevnútil prvostupňovému súdu vlastné hodnotenie dôkazov. Dôvodom tohto rozhodnutie bolo, že zo strany súdu prvého stupňa došlo k nedôslednému aplikovaniu ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., v dôsledku čoho sa tento súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Rozviedol právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti s tým, že konkretizoval, v čom spočíva nedôsledná aplikácia základnej zásady trestného konania upravená v § 2 ods. 12 Tr. por. Skutočnosť, že súd prvého stupňa viazaný postupom v zmysle ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. por. sa stotožnil s právnymi úvahami odvolacieho súdu a rozhodol inak ako rozhodol pôvodným rozsudkom neznamená, že spôsob posúdenia prípadu a vyhodnotenia dôkazov bol súdu prvého stupňa vnútený direktívne inštančnou cestou tak, ako to uvádza dovolateľ.

K ďalším argumentom uviedol, že obvinený nebol uznaný za vinného výlučne na základe nepriamych dôkazov, ale predovšetkým na základe výpovedí priamych svedkov, ktorými boli poškodení. Podstatnou okolnosťou pre hodnotenie skutkového stavu veci a jeho právneho posúdenia bola ich výpoveď v tej časti, kde uvádzajú, kto bol v čase spáchania skutku vodičom predmetného osobného motorového vozidla. Za uvedeného stavu nie sú určité odlišnosti, či nepresnosti v ich výpovediach spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, kto bol vodičom uvedeného vozidla.

Vojenský obvodový prokurátor preto navrhol dovolanie obvineného býv. nstržm. PZ S. M. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por., bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ možno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Z písomných dôvodov odvolania, ktoré obvinený podal proti rozsudku Vojenského obvodového súdu v Prešove zo dňa 4. decembra 2008, sp. zn. 1T 8/2007, je zrejmé, že takmer totožné námietky ako teraz v dovolaní uplatnil obvinený už v písomne zdôvodnenom odvolaní. V dovolaní navyše namietal aj porušenie práva na obhajobu spočívajúce v tom, že pred vyhlásením rozsudku na súde prvého stupňa nebolo obvinenému ani jeho obhajcovi udelené slovo na záverečnú reč tak, ako to upravuje ustanovenie § 274 Tr. por.

Vo vzťahu k prvému dovolaciemu dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. c/Tr. por.) treba uviesť, že nie každé porušenie práva na obhajobu napĺňa tento dovolací dôvod, zákon vyžaduje, aby právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

Právo na záverečnú reč v zmysle ustanovenia § 274 ods. 1 Tr. por. je významným procesným právom obvineného i jeho obhajcu (ako aj ostatných procesných strán) umožňujúce uplatniť obhajobu obvineného v tých smeroch, ktoré považuje za dôležité. Trestný poriadok obsah záverečnej reči neurčuje, je však zrejmé, že bude vychádzať z hodnotenia dôkazov vykonaných súdom a bude sa zaoberať otázkami skutkových zistení a ich právnym posúdením. Právo na záverečnú reč obvineného patrí k základným právam

obvineného na obhajobu vychádzajúce z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, článku 6 ods. 3 písm. b/, písm. c/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré sú v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 34 Tr. por.

Z tohto pohľadu potom zistené skutočnosti, že dovolateľovi ani jeho obhajcovi nebolo v konaní na súde prvého stupňa udelené slovo na záverečnú reč podľa § 274 ods. 1 Tr. por. treba považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu napĺňajúce dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolaciemu súdu však v akceptovaní tohto dovolacieho dôvodu bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., pretože obvinenému a jeho obhajcovi uvedené okolnosť bola známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju ani v konaní pred odvolacím súdom. Dovolací súd preto nemohol postupovať v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. a vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

K ďalším dovolacím námietkam treba uviesť, že Vyšší vojenský súd v Trenčíne svojim rozhodnutím zo dňa 13. mája 2008, sp. zn. 3To 4/2008, neprekročil svoju právomoc, keď vytkol súdu prvého stupňa nedôslednosť pri hodnotení jednotlivých dôkazov a poukázal na to, v čom spočívala. Judikatúra, na ktorú v tejto súvislosti poukázal dovolateľ (R 53/1992) len potvrdzuje správnosť postupu odvolacieho súdu, keď tento zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pretože pri hodnotení dôkazov nepostupoval dôsledne v intenciách ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. v dôsledku čoho sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Ani skutočnosť, že súd prvého stupňa nevyhovel návrhu na doplnenie dokazovania opätovným výsluchom svedkov a poškodených neprizval do konania znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie psychológie za účelom posúdenia objektívnosti výpovedí poškodených nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Konanie na súde prvého stupňa prebiehala podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku pri zachovaní zásad bezprostrednosti a ústnosti a pri zachovaní kontradiktórnosti konania a rovnosti strán.

Pokiaľ ide o namietanie naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., z odôvodnenia dovolania možno vyvodiť, že tieto dovolateľ vidí v nesprávnych skutkových zisteniach ako aj v tom, že súdy nepostupovali podľa zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného). Dovolací súd však nie je oprávnený posudzovať úplnosť skutkových zistení v pôvodnom konaní ani hodnotenie vykonaných dôkazov. Dovolanie v časti, v ktorej dovolateľ namietal skutkové závery súdov v pôvodnom konaní, a to tak z hľadiska nesprávneho zistenia skutkového stavu (§2 ods. 10 Tr. por.), ako aj nesprávnosť hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.) nie je dôvodné. Vykonanie dôkazov a ich hodnotenie v plnom rozsahu prebieha v rámci konania pred príslušnými procesnými súdmi tak v prvom stupni, ako aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. V tejto súvislosti treba uviesť, že odvolací súd ako to vyplýva z jeho rozhodnutia, sa námietkami obvineného zaoberal, tieto však nepovažoval za relevantné.

Najvyšší súd preto na neverejnom zasadnutí uznesením podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného býv. nstržm. PZ S. M. odmietol, nakoľko neboli splnené dôvody dovolania predpokladané v ustanovení § 371 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2010

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Tatiana Biedniková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová